ഹജ്ജൂ...

ചെങ്കോട്ട ഡെ...

അവർകളെക്കൊണ്ടു പരിഭാഷ...

തിരുവനന്തപുരം

ചാലയിൽ വളവിളാകത്തുവീട്ടിൽ

പെരുമാൾ ഭഗവതിപിള്ളയുടെ

സ്വന്തചിലവിന്മേൽ

കേരളോദയം അച്ചുക്കൂടത്തിൽ

അച്ചടിപ്പിച്ചതു.

കാപ്പി ൧൦൦൦.

(വില രൂപാ കാലെ അരക്കാൽ)

(All Rights Reserved.)

Trevandrum

Keralodayam Press, 1883.

സംസ്കൃതഭാഷാ

സംഭാഷണം-

സംസ്കൃതപദം -	അൎത്ഥം -
കളിംഗദെശാധിപഃ -	കളിങ്കദെശത്തുരാജാവായ
സൂക്ഷ്മബുദ്ധിനാമ-	സൂക്ഷ്മബുദ്ധി എന്ന പെരുള്ള
കശ്ചിൽ -	ഒരു
രാജാ	രാജാവ
അസ്തി-	ഒണ്ട
തസ്യ	അദ്ദെഹത്തിനു
കദാചിൽ	ഒരുക്കൽ
സകലദെശവൃത്താന്തം	സകലദെശ സമാചാരങ്ങളെ
ജാനീയാമീതി	അറിയണം എന്നു
മതിഃ	ആല്ലൊചന-
ഉല്പന്നാ	ഒണ്ടായി-
അത്രാന്തരെ	ആ സമയത്തു
ദൈവവശാൽ	ദൈവെച്ഛയാൽ-
കശ്ചിൽ	ഒരു-
ബ്രാഹ്മണഃ	ബ്രാഹ്മണൻ-
തൽപ്രഭുസമീപം	ആ രാജാവിൻെറ സമീപത്തു
ഉപാഗതഃ	വന്നു -
തം	അദ്ദെഹത്തിനെ -
ദൃഷ്ട്വാ	കണ്ടിട്ടു -
രാജാ	രാജാവ -
പ്രാഹ	പറഞ്ഞു -
അഹൊബ്രാഹ്മണ	ഹെ ബ്രാഹ്മണ -
അഹം	ഞാൻ -
ഭവതെ	അങ്ങെക്കു -
അഭിവാദയെ	വന്ദനം ചെയ്യുന്നു -

ഭൊപ്രഭൊ	ഹെ രാജാവെ -
ആയുഷ്മാൻ	ആയുസ്സൊടകൂടിയവനായിട്ടു
ഭവ	ഭവിച്ചാലും -
അഹൊബ്രാഹ്മണ	ഹെ ബ്രാഹ്മണ -
ത്വം	അങ്ങു -
കസ്മാദ്ദെശാൽ	ഏതു ദെശത്തിൽ നിന്നു -
ആഗഛസി	വരുന്നു -
ഭൊ രാജൻ	അല്ലയൊ രാജാവെ -
ദൂരദെശാഗമനവശാൽ	ദൂരദെശത്തിൽനിന്നും വരിക
പ്രതിവക്തും	ഉത്തരംപറവാൻ (കൊണ്ടു
നശക്നൊമി	ഞാൻ ശക്തനാകുന്നില്ല
തതഃ	ആകയാൽ -
പാദൌ	കാൽകളെ -
പ്രക്ഷാള്യ	തെച്ചുകഴവി -
തക്രം	മൊരിനെ -
പീത്വാ	കുടിച്ചിട്ടു-
ക്ഷണം	ക്ഷണനെരം -
ഉപവിശ്യ	ഇരുന്നിട്ടു -
വിശ്രമ്യ	ക്ഷീണം തീൎന്നിട്ടു-
ഭവതാ	അങ്ങാൽ-
യദ്യൽ	ഏതു ഏതു -
പൃഛ്യതെ	ചൊദിക്കപ്പെടുന്നുവൊ -
തൽസൎവ്വം	അവ എല്ലാം -
കഥയാമി	പറയാം-
തതഃ	അതിൻെറ ശെഷം -
രാജാ	രാജാവു -
അബ്രവീൽ	പറഞ്ഞു -
സമീചീനം	നല്ലത -
തഥൈവ	അതിന്മണ്ണംതന്നെ -
കരൊമി	ചെയ്യാം -
രെ - ഭൃത്യ	അടെ { പരിചാരക - / ചെറുക്ക - }
ക്വ	എവിടെ -
വൎത്തസെ	ഇരിക്കുന്നു -
ദെവ	സ്വാമി -

ഏഷൊസ്മി	ഈ ഞാൻ ഉണ്ട -
അയംബ്രാഹ്മണഃ	ഈ ബ്രാഹ്മണൻ-
ദൂരദെശാൽ	ദൂരദെശത്തിൽ നിന്നും
ആഗതഃ	വന്നിരിക്കുന്നു-
പിപാസുഃ	ദാഹത്തൊട്ട കൂടിയവനായി -
ഭവതി	തീൎന്നിരിക്കുന്നു -
തക്രം	മൊരിനെ (ദ
ജംബീരഫലരസെന	എലുമിച്ചനാരങ്ങാ രസത്തൊ
സംയൊജ്യ	ചെൎത്തിട്ട -
ശീഘ്രം	വെഗം
ആനെതവ്യം-	കൊണ്ടുവാ-
പ്രഥമതഃ	മുമ്പെ-
ചരണപ്രക്ഷാളനാൎത്ഥം	കാൽകഴുവാൻ വെണ്ടി
ഉദകം	വെള്ളം-
ദെയം	കൊടുക്കെണ്ടതാണ
ഭൃത്യആഹ	പരിചാരകൻ പറഞ്ഞു-
ഭൊ ദെവ	അല്ലയൊ സ്വാമി (തന്നെ-
ഭവദാജ്ഞാനുസാരെണൈവ	അങ്ങെടെ ആജ്ഞാ പ്രകാരം
പീഠം	പലകയും
ഉദകം	വെള്ളവും
ജംബീരഫലരസമിശ്രം	നാരങ്ങാചെൎക്കപ്പെട്ട
തക്രംച	മൊരും-
ആനൈഷം	കൊണ്ടുവന്നു-
തൎഹി	എങ്കിൽ-
തസ്മൈ · വിപ്രായ	ഈ ബ്രാഹ്മണനായികൊണ്ട -
ദെഹി	കൊടു
അഹൊ ബ്രാഹ്മണ	ഹെ ബ്രാഹ്മണ-
ഇദം	ഇത-
ഉദകം	വെള്ളം-
അനെന	ഇതുകൊണ്ട-
പാദൗ	കാൽകളെ
പ്രക്ഷാള്യ	കഴുകീട്ടു
അസ്മിൻ - പീഠെ	ഈ പലകയിൽ
ഉപവിശ്യ	ഇരുന്നിട്ടു
ഏതത്തക്രം	ഈ മൊരിനെ

പിബ	കുടിച്ചാലും-
സമീചീനം	കൊള്ളാം - നല്ലത -
ഹെ ബ്രാഹ്മണ	ഹെ ബ്രാഹ്മണനെ
തക്രം	മൊരിനെ
അപിബഃ കിം	കുടിച്ചൊ-
അഹൊ ഭൂസുരവൎയ്യ	ഹെ ബ്രാഹ്മണശ്രെഷ്ഠ-
പിപാസാ	ദാഹം-
ശാന്താവാ	തീൎന്നൊ-
ഭൊദെവ	ഹെ ദെവനെ-
നകെവലം പിപാസൊപശമഃ	ദാഹം തീൎന്നു മാത്രവുമല്ല-
കിംതു	എന്തന്നാൽ-
ഭവദ്ദത്തതക്രാ }	അങ്ങാൽ തരപ്പെട്ട മൊരാകു
മൃതപാനവശാൽ }	ന്നഅമൃതത്തെ പാനം ചെയ്തു
ക്ഷുദപി	പശിയും- (തുകൊണ്ടു-
നിവൃത്താ	നിവൃത്തിക്കപ്പെട്ടു -
തൎഹി	എങ്കിൽ
മൽപ്രശ്നസ്യ	ഞാൻ ചൊദിച്ചതിനു
ഉത്തരം	മറുപടി-
ദെഹി	കൊടുക്ക-
ദെവ	ഹെ ദെവനെ
പ്രതിവച്മി	പറയാം-
ശ്രൊതവ്യം	കെട്ടാലും-
അഹം	ഞാൻ-
കാംചീനഗരാൽ	കാംചീ പട്ടണത്തിൽ നിന്നും-
ആഗച്ഛാമി	വരുന്നു-
അഹൊ ദ്വിജ	അല്ലയൊ ബ്രാഹ്മണ-
അസ്മന്നഗരാദാരഭ്യ	ഠരം പട്ടണം തുടങ്ങി -
കാംചീപുരപൎയ്യന്തം	കാംചീ പട്ടണം വരെ-
മദ്ധ്യെ	നടുവെ-
കിയദ്ദൂരം	എത്ര ദൂരം-
നനു (നി	ഹെ
വിംശത്യുത്തര ശതയൊജനാ	൧൨൦ - കാതവഴി -
വൎത്തന്തെ	ഉണ്ടു-
തൎഹി	എന്നാൽ
ഭവൽപുരാ	അങ്ങെടെ ദെശം

അതിദൂരവൎത്തികില	പെരുത്തു ദൂരമല്ലെ -
ദെവ	ഹെ രാജാവെ-
തഥൈവ	അപ്രകാരംതന്നെ-
തൎഹി	എന്നാൽ
കാംചീപുരനിൎഗ്ഗമന }	കാംചീപട്ടണത്തെ വിട്ടു
വാരാദാരഭ്യ }	പുറപ്പെട്ടനാൾ മുതൽ-
അദ്യതനദിനപൎയ്യന്തം	ഇന്നെ ദിവസംവരെ-
കിയാൻകാലഃ	എത്ര കാലം -
അഭവൽ	ആയി-
സ്വാമിൻ	ഹെ രാജാവെ -
മാസപഞ്ചകാദൂൎദ്ധ്വം	അഞ്ചുമാസത്തിനു മെൽ -
പംചാഹാനി-	അഞ്ചുനാൾ
അഭവൽ-	ആയി -
അഹൊവിപ്ര-	ഹെ ബ്രാഹ്മണ -
മാൎഗ്ഗമദ്ധ്യെ	വഴിനടവെ -
ചിരകാലഃ-	വളരെകാലം-
അതീതഃ-	ആയിപ്പൊയി-
ഏതാവദ്ദിനപൎയ്യന്തം -	ഇത്രനാൾ വരെ -
ക്വ	എവിടെ -
അവാൽസീഃ -	ഇരുന്നു-
ഭൊദെവ -	ഹെ ദെവനെ -
മാൎഗ്ഗമദ്ധ്യെ-	വഴി നടവെ -
ജനപദാഃ -	ദെശങ്ങൾ-
ഗ്രാമാഃ-	ഊരുകൾ -
പല്ല്യശ്ച	പട്ടിക്കാടുകളും
ബഹവഃ	അനെകങ്ങൾ
സന്തി	ഒണ്ടായിരിക്കുന്നു
തെസൎവ്വെപി	അവകളെല്ലാം
സമീചിനാഃ	കൊള്ളാം - നല്ലതുകൾ
സൎവ്വത്രാപി	എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും
ഭവാദൃശഃ	അങ്ങെപൊലെ
സുകൃതിനഃ	പുണ്ണ്യശാലികൾ
സന്തി	ഒണ്ടു-
അഹൊ ദ്വിജ	ഹെ ബ്രാഹ്മണ
തത്രത്യാഃ	അവിടെ ഒള്ളവർ

അതിഥിഭ്യസ്സൎവ്വെഭ്യഃ	എല്ലാ വഴിപൊക്കൎക്കും
അന്നാദികം	ചൊറു മുതലായ്തു
പ്രയച്ഛന്തിവാ	കൊടുത്തുവരുന്നുവൊ-
ഭൊ രാജൻ	ഹെ രാജാവെ!
തത്ര തത്ര	അവിടവിടെ
ആഗന്തുകാഃ	വഴിപൊക്കർ
സ്വഗൃഹസൗഖ്യാൽ	അവരവരുടെ മഠത്തിലുള്ള സുഖത്തെക്കാൾ
ദശഗുണസൗഖ്യം	പത്തുപങ്കു സുഖത്തെ
അനുഭവന്തഃ	അനുഭവിച്ചുംകൊണ്ടു
ഭവാദൃശൈഃ	അങ്ങെപൊലെഉള്ള
സൽപ്രഭുഭിഃ	നല്ല രാജാക്കളാൽ
അതീവ	അധികം
സംമാന്യമാനാഃ	ബഹുമാനിക്കപ്പെട്ടവരായിട്ടു
സ്വദെശമപി	അവരുടെ ദെശത്തെക്കൂടെ
വിസ്മൃത്യ	മറന്നിട്ടു
യഥെച്ഛം	ബൊധിച്ചതുപൊലെ
സഞ്ചരന്തി	സഞ്ചരിക്കുന്നു-
തഥാവിധം	അതിന്മണ്ണം ഉള്ള
ആതിഥ്യം	വിരുന്നുകളെ
തത്രത്യാഃ	അവിടെ ഉള്ളവർ
പ്രയച്ഛന്തി	കൊടുത്തുവരുന്നു-
അഹമപി	ഞാനാകട്ടെ
പ്രതിജനപദം	ദെശങ്ങൾതൊറും
പ്രതിഗ്രാമംച	ഗ്രാമങ്ങൾ തൊറും
ഏകൈകദിനം	ഓരൊരു നാളായിട്ടു
ഉഷിത്വാ	വസിച്ചിട്ടു (കളാൽ
തൈഃപുണ്യശാലിഭിഃ	അതിന്മണ്ണമുള്ള പുണ്യശാലി
അന്നപാനാദിനാ	അന്നപാനാദികളെകൊണ്ടു -
സംമ്യക്	നല്ലതിന്മണ്ണം
പൂജിതസ്സൻ	സൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവനായിട്ടു
ആഗതവാൻ	വന്നു-
അത്രഏവ	ആയ്തുകൊണ്ടു
ഏതാവൻ വിലംബഃ	ഇതുവരെ താമസം
സമജനി	ഉണ്ടായി

അഹൊ ബ്രാഹ്മണ	ഹെ ബ്രാഹ്മണ
ത്വം	അങ്ങ
സകലമദ്ധ്യദെശദ്രഷ്ടാ	എല്ലാ നടുദ്ദെശങ്ങളെ കണ്ടിട്ടുള്ളവനായി
അസി	തീരുന്നു-
ഭൊ നൃപതെ	ഹെ രാജാവെ
അഹം	ഞാൻ
മദ്ധ്യദെശമാത്രദ്രഷ്ടാ	നടുദെശത്തെമാത്രം നൊക്കീട്ടുള്ളവനായി
നാസ്മി	തീരുന്നില്ല-
കിന്തു	ഇനി എന്തെന്നാൽ
ബാല്യപ്രഭൃതി	ചെറുപ്പംമുതൽ
സൎവദെശസഞ്ചാരിണ്ണഃ	സകല ദെശങ്ങളിലും സഞ്ചരിച്ചു-
സൎവാനപിദെശാൻ	എല്ലാ ദെശങ്ങളെയും
അദ്രാക്ഷം	കണ്ടു -
നനു	ഹെ ഹെ
തൎഹി	എങ്കിൽ
അഹം	ഞാൻ
ധന്യഃ	പുണ്യവാനായിട്ടു
അസ്മി	തീരുന്നു -
ഭവദ്ദൎശനെന	അങ്ങെടെ ദൎശനം കൊണ്ടു
മജ്ജന്മ	എന്റെ ജന്മം
ജാഫലം	സാഫല്യമായി
സതം	ഭവിച്ചു-
ചിരകാലാദാരഭ്യ	വളരെ കാലം തുടങ്ങി
സൎവദെശവൃത്താന്തം	സകലദെശ സമാചാരങ്ങളെ
ശ്രൂണയാമീതി	കെൾക്കെണമെന്നു
കൗതുകീസൻ	ആഗ്രഹത്തൊടു കൂടിയവനാ
വൎത്തെ	ഇരിക്കുന്നു- (യി
മൽഭാഗ്യാൽ	എന്റെ ഭാഗ്യംകൊണ്ടു
ഭവാൻ	അങ്ങു
പ്രാദുരഭൂൽ	വന്നുചെന്നു-
നനു	ഹെ ഹെ
ഭവാൻ	അങ്ങു

മണ്ഡലാധിപഃ	മഹാരാജാവാകുന്നു
അഹന്തു	ഞാനാകട്ടെ
ത്വദാശ്രിതഃ	അങ്ങെടെ ആശ്രിതനാകുന്നു-
മദ്വിഷയെ	എൻെറ വിഷയത്തുങ്കൽ
എതാദൃശസ്സ്തൊത്രെണ	ഇങ്ങനെഉള്ള സ്തൊത്രം കൊ
കിംപ്രയൊജനം	എന്തു ഉപയൊഗം- (ണ്ടു
ഭവതഃ	അങ്ങെക്കു
ശ്രൊതുമിച്ഛാ	കെൾക്കാൻ ആഗ്രഹം
അസ്തിചെൽ	ഉണ്ടെങ്കിൽ
സവ്വവൃത്താന്തമപി	എല്ലാ സങ്ങതികളെയും
കഥയാമി	പറയാം-
ഭവതാ	അങ്ങാൽ
സാവധാനെന	സാവധാനമായി
ശ്രൊതവ്യം	കെട്ടുകൊള്ളണം-
ഭൊദെവ	ഹെ ബ്രാഹ്മണ
തഥൈവ	അങ്ങനെ തന്നെ-
ശൃണൊമി	കെൾക്കാം-
ഹെവിപ്ര	ഹെ ബ്രാഹ്മണ
ഭവന്നാമകിം	അങ്ങെപെര എന്തു-
മാം	എന്നെ
രംഗനാഥദീക്ഷിത ഇതി	രംഗനാഥദീക്ഷതൻ എന്നു
ശംസന്തി	പറഞ്ഞുവരുന്നു
അഹൊരംഗനാഥദീക്ഷിത	ഹെരംഗനാഥദീക്ഷതരെ
പ്രഥമം	മമ്പെ
കാംചീപുരവൃത്താന്തം	കാഞ്ചിപട്ടണത്തുസമാചാരങ്ങ
സപ്രപഞ്ചം	വിസ്തരിച്ച (ളെ
കഥയ	പറയണം
കഥയാമി	പറയുന്നുണ്ടു
കാഞ്ചിപട്ടണസ്യ	കാഞ്ചിപട്ടണത്തിനു
പതിഃ	രാജാവ
കഃ	ആരാണ
തസ്യ	അദ്ദെഹത്തിൻെറ
ചയ്യാ	നടത്ത
കീദൃശീ	ഏതു വിധം
ഹെ ദെവ	ഹെ രാജാവെ

അന്ന്യാസംഗം	അന്ന്യാലൊചനയെ
പരിത്ത്യജ്യ	ഉപെക്ഷിച്ച
ശ്രൂണു	കെൾക്കണം
കാഞ്ചിപട്ടണസ്യ	കാഞ്ചിപട്ടണത്തിൻെറ
രാജാ	രാജാവ
ജഗൽപ്രസിദ്ധഃ	ലൊകപ്രസിദ്ധനാകുന്നു-
സർവ്വദാ	എപ്പൊഴും
ധർമ്മസകതത്വാദെവ	പുണ്ണ്യവാനായിരിക്കുന്നതുകൊ ണ്ടുതന്നെ-
തസ്യ	അദ്ദെഹത്തിനു
ധർമ്മബുദ്ധിരിതി	ധർമ്മബുദ്ധിഎന്നു
നാമ	പെരു-
അന്വാൎത്ഥകം	അൎത്ഥത്തൊടുകൂടി
ജാതം	ഉണ്ടായി-
സരാജാ	ആരാജാവു (കർമ്മങ്ങളെ
സന്ധ്യാവന്ദനാ ദ്ദ്യനുഷ്ഠാനം-	സന്ധ്യാവന്ദനംമതലായനിത്ത്യ
സമാപ്യ	നിവൎത്തിച്ചു
ദിവ്യവസ്ത്രാദിഭിഃ	ദിവ്യവസ്ത്രം മതലായവയാൽ
അലംകൃതസ്സൻ	അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടവനായിട്ടു
വിസ്തൃതമൃദുചിത്ര കംബളായാം }	വിരിക്കപ്പെട്ട മൃദുവായ രത്ന കമ്പിളിയിൽ-
വിദ്വൽസഭാവെദികായാം	വിദ്വജ്ജന സഭാ മണ്ഡപത്തി (ൽ
ഉപവിശ്യ	ഇരുന്നുംകൊണ്ടു
ഹെ ദൗവാരിക	എടൊ അരിക്കാര
ത്വം	നീ
ശീഘ്രം	വെഗം
ഗത്വാ	പൊയി
സർവ്വാൻ	എല്ലാ
ബ്രാഹ്മണാൻ	ബ്ര്യാഹ്മണരെയും
പ്രവെശയ	വരുത്തു-
ഭൊസ്വാമിൻ	അല്ലയൊ മഹാരാജാവെ
മഹത്ത്യാജ്ഞാ	വല്ല്യകല്പന
അഹൊദ്വിജാഃ	ഹെ ബ്രാഹ്മണരെ
അഹം	ഞാൻ
പ്രഭുനിദെശെന	രാജാവിൻെറ കല്പനയാൽ

ഭവദാനയനാൎത്ഥം	നിങ്ങളെ ക്രട്ടിച്ചുകൊണ്ടുപൊ
ആഗതഃ	വന്നിരിക്കുന്നു- (കുവാൻ
യൂയം	നിങ്ങൾ
ത്വരിതം	ശീഘ്രം
സമാഗശ്ച്ഛത	വരണം
ഇമെആഗതാസ്മഃ	ഇതാ ഞങ്ങൾ വരുന്നു-
ഹെദെവ	അല്ലയൊ മഹാരാജാവെ
ബ്രാഹ്മണാഃ	ബ്രാഹ്മണർ
സമാഗതാഃ	വന്നിട്ടുണ്ടു-
സമീചീനം	കൊള്ളാം - നല്ലതു-
ഹെവിപ്രാഃ	ഹെ ബ്രാഹ്മണരെ
അഹം	ഞാൻ
അഭിവാദയെ	നമസ്കരിക്കുന്നു-
ഹെരാജൻ	അല്ലയൊ രാജാവെ-
ദീൎഘായുസ്മാൻ	ദീൎഘായുസ്സോടു ക്രടിയവനാ
ഭവ	ഭവിച്ചാലും- (യിട്ടു
ഭൊവിപ്രാഃ	ഹെ ബ്രാഹ്മണരെ
ഭവന്തഃ	നിങ്ങൾ (ക്കപൊലെ
യഥാഹം	അവരവരുടെ യൊഗ്യതകുത
ആസനെഷു	ആസനങ്ങളിൽ
ഉപവിശന്തു	ഇരിക്ക-
ഹെഭൂപ	അല്ലയൊ രാജാവെ
ഉപവിശാമഃ	ഞങ്ങൾ ഇരുന്നു-
ഹെദ്വിജാഃ	ഹെ ബ്രാഹ്മണരെ
ഭവതാംമദ്ധ്യെ	നിങ്ങളിടെ ഇടയിൽ
യെ	ഏവർ
താൎക്കികാഃ	തൎക്കശാസ്ത്രികളൊ
യെ	ഏവർ
വൈയാകരണാഃ	വ്യാകരണശാസ്ത്രികളൊ
യെ	ഏവർ
മീമാംസകാഃ	മീമാംസ ശാസ്ത്രികളൊ
യെ	ഏവർ
വെദാന്തിനഃ	വെദാന്തശാസ്ത്രികളൊ
യെ	ഏവർ
പൌരാണികാഃ	പുരാണശാസ്ത്രികളൊ

C. Yathindranathan

തെ സവെ്	അവരെല്ലാവരും
സ്വസ്വപ്രൗഢിമ }	അവരവർ പഠിച്ചിട്ടുള്ള വിദ്യ
പ്രകടനപൂർവ്വകം }	കളുടെ സാമത്ഥ്യംപൊലെ
ശാസ്ത്രവിചാരം	ശാസ്ത്രപ്രസംഗം
കുവ്വന്തു	ചെയ്യാല്യം -
അഹമപി	ഞാനും (നായിട്ടു
ശുശ്രൂഷുഃ	കെൾക്കെണമെന്നിച്ഛിച്ചവ
അസ്മി	ഭവിക്കുന്നു-
ഭൊപ്രഭൊ	അല്ലയൊ മഹാരാജാവെ
ചിരകാലാഭ്യസ്താനാം	വളരെകാലം പഠിച്ചിട്ടുള്ള
ശാസ്ത്രാണാം	ശാസ്ത്രങ്ങൾക്കു
ഭവതാ	അങ്ങാൽ
പ്രയൊജനം	ഫലം
സമ്പാദിതം	സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടു -
അതഃ	ആകയാൽ (ത്തെ
അസ്മച്ഛാസ്ത്രപ്രസംഗം	ഞങ്ങളുടെ ശാസ്ത്ര പ്രസംഗ
സമ്യക്	നല്ലതിന്മണ്ണം
ശൃണ്വൻ (ജ്ഞഃ	കെൾക്കുന്നവനായിട്ടു
സകലശാസ്ത്രഗുണ ദൊഷാഭി	സകല ശാസ്ത്ര ഗുണദൊഷങ്ങ
ത്വം	അങ്ങു (ളെ അറിയുന്ന-
മാധ്യസ്ഥം	മദ്ധ്യസ്ഥനാക്കി
കുരു	ചെയ്യണം-
വയം	ഞങ്ങൾ
പ്രസംഗം	പ്രസംഗത്തെ
കുമ്മഃ	ചെയ്യുന്നു-
എവം	ഇപ്രകാരം
ഘടികാദ്വയപൎയ്യന്തം	രണ്ടുനാഴികവരെയും (ണ്ടു
തച്ഛ്രവണാൻ	ആയ്യതിനെ കെൾക്കുന്നതുകൊ
സന്തുഷ്ടാന്തരംഗസ്സൻ	സന്തൊഷചിത്തനായിട്ടു
മദ്ധ്യെ മദ്ധ്യെ	കൂടക്കൂടെ
സ്വയമപി	താനും
ഉത്തരം	ഉത്തരം
വദൻ	പറഞ്ഞുംകൊണ്ടു
സഭായാം	സഭയിൽ
തിഷ്ഠതി	ഇരിക്കുന്നു-

തതഃ	പിന്നീട
അഹൊ പണ്ഡിതാഃ	ഹെ വിദ്വാന്മാരെ
ഭവദീയശാസ്ത്രപ്രസംഗ	നിങ്ങളുടെ ശാസ്ത്ര പ്രസംഗ
ശ്രവണൊത്സവം	ത്തെ കെൾപ്പാനുള്ള ആഗ്ര (ഹം-
മാം	എന്നെ
ഉത്സാഹയതി	സന്തൊഷിപ്പിക്കുന്നു
തഥാപി	അങ്ങനെയിരുന്നാലും
വ്യവഹാരകാൎയ്യാണി	രാജ്യകാൎയ്യങ്ങൾ
ത്വരയന്തി	അവസരപ്പെടുത്തുന്നു-
തസ്മാൽ	ആയ്തുകൊണ്ട
വിജ്ഞാപയാമി	ഞാൻ തെൎയ്യപ്പെടുത്തുന്നു-
ഇദാനീം	ഇപ്പൊൾ
യൂയം	നിങ്ങൾ
താംബൂലം	താംബൂലത്തെ
ആദായ	സ്വീകരിച്ചിട്ടു
സ്വസ്വഗൃഹാൻപ്രതി	അവരവരുടെ മന്തിലെക്കു
ഗത്വാ	പൊയി
പുനഃ	തിരിയെ
ശ്വഃ	നാളെ
ആഗച്ശത	വരിക-
ഭൊ മഹാരാജ	അല്ലയൊ മഹാരാജാവെ
ഏവം	ഇപ്രകാരം
ഭവതാ	അങ്ങാൽ
സശങ്കം	സന്ദെഹത്തൊടു
നാജ്ഞാപനീയം	കല്പിക്കെണ്ടതല്ല-
വയം	ഞങ്ങൾ
അദ്ധ്യതനാവാ	ഇപ്പഴുള്ളവരൊ
അജ്ഞാതചരാവാ	മൂഢന്മാരൊ
അന്യെവാ	മററവരൊ
രാജകാൎയ്യമെവ	രാജ്യകൎയ്യംതന്നെ
അസ്മാകം	ഞങ്ങൾക്കു
ശ്രെയൊഹെതുഃ	ശ്രെയസ്സിനുകാരണമാകുന്നു-
ശ്വൊവാ	നാളെയൊ
പരശ്വൊവാ	മറെറനാളൊ
ശാസ്ത്രവിചാരഃ	ശാസ്ത്രപ്രസംഗം

ഭവതു	ആകട്ടെ
അനുജ്ഞാ	കല്പന
ദത്താചെൽ	കൊടുക്കപ്പെട്ടാൽ
വയം	ഞങ്ങൾ
ഗച്ഛാമഃ	പൊകുന്നുണ്ടു
അഹൊ പരിചാരകാഃ	ഹെ ഭൃത്യന്മാരെ
ദെവ	സ്വാമി
കാ	എന്തു
ആജ്ഞാ	കല്പന
സവ്വെഭ്യഃ	എല്ലാ
ദ്വിജെഭ്യഃ	ബ്രാഹ്മണൎക്കായികൊണ്ടു
പ്രത്യെകം	വെറിട്ടു വെറിട്ടു
പൂഗദശകസമെതം	പത്തുപാക്കുകളൊടും
പഞ്ചാശന്നാഗവല്ലീദളയു	അമ്പതു വെററിലയൊടു കൂടി
താംബൂലം (ക്തം	താംബൂലവും
പ്രയച്ഛത	നിങ്ങൾകൊടുപ്പിൻ
ഭൂപാല	ഹെ മഹാരാജാവെ
തഥൈവ	അപ്രകാരംതന്നെ
ദത്തം	കൊടുക്കപ്പെട്ടു-
ഭൊ വിപ്രാഃ	ഹെ ബ്രാഹ്മണരെ
നമസ്കരൊമി	വന്ദനംചെയ്യുന്നു-
നനു	ഹെ
ഭവതെ	അങ്ങെക്കു
സ്വസ്തി	ക്ഷെമം
ഭൂയാൽ	ഉണ്ടാകട്ടെ
വയം	ഞങ്ങൾ
അനുജ്ഞാം	കല്പനയെ
ഗൃഹ്ണാമഃ	സ്വീകരിക്കുന്നു-
സമീചീനം	കൊള്ളാം - നല്ലതു-
എവം	ഇപ്രകാരം
രാജാ	രാജാവു
കസ്മിംശ്ചിദ്ദിനെ	ഒരുദിവസത്തിൽ
ബ്രാഹ്മണാൻ	ബ്രാഹ്മണരെ
സംപ്രെഷ്യ	അയച്ചിട്ടു
സ്വയമപി	താനും

ആസനാൽ	ആസനത്തിൽനിന്നും
ഉത്ഥായ	എഴുന്നീററു
സചിവൈസ്സാകം	മന്ത്രിമാരൊടുകൂടി
കാൎയ്യവിചാരായ	ആലൊചിപ്പാൻ
പ്രാസാദം	മാളികയെ
ആരുരൊഹ	കയറി
അത്രാന്തരെ	ആസമയത്തുങ്കൽ
കശ്ചിൽ	ഒരു
ബ്രാഹ്മണഃ	ബ്രാഹ്മണൻ
തസ്യരാജ്ഞഃ	ആ രാജാവിൻെറ
കീൎത്തിം	കീൎത്തിയെ
ബഹുദൂരതഏവ	ബഹുദൂരത്തിൽവച്ചു
ശ്രുത്വാ	കെട്ടിട്ടു
ദാരിദ്ര്യവശാൽ	ദാരിദ്ര്യഹെതുവാൽ
ധനലിപ്സയാ	പണം കിട്ടണമെന്നു ആഗ്രഹത്തൊടുകൂടി-
കാംചീപുരംപ്രതി	കാംചീപട്ടണത്തിൽ
ആഗത്യ	വന്നിട്ടു
പ്രഭുദൎശനാൎത്ഥം	മഹാരാജാവെകാണ്മാൻ
രാജഗ്രഹദ്വാരം	കൊട്ടാരവാതലിനെ
ഉപെത്യ	പ്രാപിച്ചിട്ടു
തത്രസ്ഥം	അവിടെനില്ക്കുന്ന
ദൗവാരികം	ശിപായിയെ
അവിഗണ്യ	കൂട്ടാക്കാതെ
രാജഗ്രഹം	കൊട്ടാരത്തിൽ
പ്രവെഷ്ടും	അകത്തുകടപ്പാൻ
ഉദയുങ്ക്ത	പ്രയത്നിച്ചു-
തതഃ	പിന്നീടു
ദൗവാരികഃ	ശിപായി
ക്ഷിപ്രം	വെഗം
ഉത്ഥായ	എഴുന്നീററിട്ടു
അഹൊ	ഹെ
വിപ്ര	പട്ടരെ
മാം	എന്നെ
അലക്ഷീകൃത്യ	കൂട്ടാക്കാതെ

ക്വ	എവിടെ
ഗച്ഛസി	പൊകുന്നു-
ഏവംവിധഗമനം	ഇതിന്മണ്ണാംപൊകുന്നതു
ഉചിതംവാ	യൊഗ്യമാണൊ
നനു	ഹെ
അഹം	ഞാൻ
ചിരാൽപ്രഭൃതി	വളരെകാലംതുടങ്ങി
അന്നവസ്ത്രാദി രഹിതസ്സൻ	അന്നവസ്ത്രാദികൾ കിട്ടാതെ
രാജാ	രാജാവു (യും
ധൎമ്മാത്മെതി	ധൎമ്മശാലിഎന്നു
ആകൎണ്ണ്യ	കെൾവിപ്പെട്ടു
തദ്ദൎശനാൎത്ഥം	അദ്ദെഹത്തെ കാണ്മാനായി
ആഗതൊസ്മി	വന്നിരിക്കുന്നു-
അതഃ	അതുകൊണ്ടു
മാം	എന്നെ
മാവമംസ്ഥാഃ	അപമാനിക്കരുതെ
ഹെ ബ്രാഹ്മണ	ഹെ പട്ടരെ
രാജാ	രാജാവു
മന്ത്രിഭിസ്സാൎദ്ധം	ദിവാൻജിമുതൽപെരൊടുകൂടി
രഹഃ	എകാന്തസ്ഥലത്തു
മന്ത്രയമാണസ്സൻ	ആലൊചിക്കുന്നവനായിട്ടു
വൎത്തതെ	ഇരിക്കുന്നു-
ഇദാനീം	ഇപ്പൊൾ
തം	അദ്ദെഹത്തിനെ
ദ്രഷ്ടും	കാണുന്നതിനു
നസമയഃ	സമയമില്ല
അതഃ	ആകയാൽ
യാമപൎയ്യന്തം	ഒരുയാമംവരെ
കസ്മിംശ്ചിൽഗൃഹെ	ഒരുവീട്ടിൽ
സ്ഥിതഃ	ഇരുന്നു
പുനഃ	പിന്നെ
ആഗച്ഛ	വരു
അഹൊദ്വാസ്ഥാ	ഹെ കാവൽക്കാര
അസ്മിന്ദെശെ	ൟ രാജ്യത്തിൽ
അഹം	ഞാൻ

അപരിചിതഃ	പഴക്കമില്ലാത്തവൻ
ക്വഗച്ഛാമി	എവിടെപൊകുന്നു
അതഃ	അതുകൊണ്ടു
മാം	എന്നൊ
പ്രപെഷ്ടും	അകത്തുകടപ്പാൻ
അംഗീകരൊഷിചെൽ	സമ്മതിച്ചെങ്കിൽ
രാജദൎശനെന	രാജാവെകാണുന്നതുകൊണ്ടു-
കൃതകൃത്യഃ	പുണ്യവാനായിട്ടു
ഭവാമി	തീരുന്നാണ്ടു
നനു	ഹെ
അഹം	ഞാൻ
പരതന്ത്രഃഖലു	പരാധീനനല്ലെ
പ്രഭുനിദെശംവിനാ	കല്പനകൂടാതെ
ത്വാം	അങ്ങെ
പ്രവെശയിതും	അകത്തുകടത്തുവാൻ
മമ	എനിക്കു
സ്വാതന്ത്ര്യം	സ്വമെധ
നാസ്തി	ഇല്ല-
ദ്വാരബഹിൎദ്ദെശെ	വാതലിന്റെവെളിയിൽ
തിഷ്ഠ	താൻഇരിക്ക
അഹൊ	ഹെ
മാം	എന്നെ
ക്ഷുൽ	വിശപ്പു
അതീവ	അധികം
ബാധതെ	ഉപദ്രവിക്കുന്നു
തസ്മാൽ	ആയതുകൊണ്ടു
താവൽപൎയ്യന്തം	അതുവരെ
സ്ഥാതും	ഇരിക്കാൻ
നശക്നൊമി	ശക്തനാകുന്നില്ല
അതഃ	അതുകൊണ്ടു
ത്വയൈവ	അങ്ങാൽതന്നെ
അനുഗ്രാഹ്യഃ	അനുഗ്രഹിക്കെണ്ടവൻ
അഹം	ഞാൻ (ങ്കിൽ
സന്തുഷ്ടാശ്ചെൽ	സന്തൊഷിക്കപ്പെട്ടവരായി എ
തവ	തനിക്കു

സുകൃതമസ്തി	പുണ്ണ്യം ഉണ്ടു
ഭൊവിപ്ര	ഹെ പട്ടരെ
കിംബഹുനാ	വളരെഎന്തിനു
രാജാ	രാജാവ
ബഹിഃ	വെളിയിൽ
ആയാസ്യതി	വരും
യെനകെനാപി	എങ്ങനെയാലും
വാൎത്താം	സമാചാരത്തെ
പ്രെഷയ	അയച്ചാലും
പ്രഭുണാ	രാജാവാൽ
ആജ്ഞാ	കല്പന
ദത്താച്ചെൽ	കൊടുക്കപ്പെട്ടാൽ
അന്തഃ	അകത്തു
പ്രവിശ	പൊകെകൊള്ളു
മദീയധനം	എന്റെ ശമ്പത്തും
കിംഗഛതി	എന്തിനുപൊകുന്നു
അഹൊവരാക	ഹെവങ്കനായുള്ളവനെ
മുഹുൎമ്മുഹുഃ	കൂടക്കൂടെ
അനുനീതൊപി	നല്ല വാക്കുകൾ പറയപ്പെട്ടാ(ലും
നിൎദ്ദയഃ	ദയവില്ലാത്തവനായി
അസി	നീ തീരുന്നു -
തവ	തന്റെ
ഹൃദയം	മനസ്സു
അശ്മവൽ	കല്ലുപൊലെ
കഠിനം	ഉറപ്പായിരിക്കുന്നു -
കുതൊപി	ഏതുകൊണ്ടും
നദ്രവീഭവതി	ഉരുകുന്നില്ല -
ഹെമൂഢ	എടൊ ദുഷ്ടാ
ശനൈശ്ശനൈഃ	പതുക്കെപതുക്കെ
സ്ഥൂലവാക്യാനി	വലിയവാക്കുകൾ
ഉപക്രമസെ	നീ പറയാൻതുടങ്ങുന്നു -
ഭവാൻ	അങ്ങു
ബ്രാഹ്മണഇതി	ബ്രാഹ്മണൻഎന്നു
മത്വാ	വിചാരിച്ചിട്ടു
ഇമമമാപരാധം	ഈ ഒരു അപരാധത്തെ

ആക്ഷമം	ഞാൻക്ഷമിച്ചു
മന്മൎയ്യാദാം	എന്റെമൎയ്യാദയെ
നജാനാസി	നീ അറിയുന്നില്ല
തൂഷ്ണീംതിഷ്ഠ	നീ ഉരിയാടാതെഇരിക്ക
രെദൌവാരിക	എടെകാവല്ക്കാര
പരാധീന	അന്ന്യാധീനത്തിൽ ഒള്ളവനെ
കൎമ്മണ്യജീവന	കൂലിക്കാറ
അഹം	ഞാൻ
ഭവന്മൎയ്യാദാം	അങ്ങെമൎയ്യാദയെ
നജാനാമ്യെവ	അറിയുന്നില്ലതന്നെ
വൃധാഗൎവ്വം	വ്യൎത്ഥമായഗൎവ്വത്തെ
ജഹി	നീവിടു (നാശമുള്ളവനെ-
രെഗൎഭദരിദ്ര	എട ജനിച്ചതുമുതൽക്കുദരിദ്ര
കുക്ഷിംഭര	ചാപ്പട്ടുമാട
ത്വം	നീ
കിയാൻ	എന്തുമാത്രം
ഭവൽപ്രതിഷ്ഠാ	അങ്ങെടെഗൎവ്വം
കീദൃശീ	ഏതുവിധം
ത്വാംച	അങ്ങെയും
മാംച	എന്നെയും
സൎവ്വെപി	എല്ലാവരും
ജാനന്തി	അറിയും -
രെമൂഢ	എടാ മടയ
മമ	എനിക്കും
തവച	തനിക്കും
മഹൽ	പെരുത്ത
അന്തരം	വ്യത്യാസം
അസ്തി	ഒണ്ടു
അതഃ	ആകയാൽ
ത്വാം	തന്നെ
മയാ	എന്നൊടു
സമാനീകൃത്യ	സമനാക്കി
കിമിതി	എന്തൊന്നു
പ്രലപസെ	നീപുലമ്പുന്നു
നനു	ഹെ ഹെ

സത്യാം	യഥാൎത്ഥം
ഉക്തവാൻ	പറയപ്പെട്ടവനായി
ദാരിദ്ര്യധ്വജെന	ദരിദ്രനായിരിക്കുന്ന
ഭവതാ	നിന്നൊട
മമ	എനിക്ക
സാമ്യം	സദൃശം
നാസ്ത്യെവ	ഒട്ടമില്ലതന്നെ-
ആഃ പാപിഷ്ഠ	എടാമഹാപാപി
ക്ഷീണായുഷ്മൻ	അല്പായുസ്സായിരുള്ളവനെ
മാമകതിരസ്കാരെണ	എന്നെ അപ മാനിക്കുന്നതു
തവ	നിനക്ക (കൊണ്ടു-
ശീഘ്രമെവ	വെഗംതന്നെ
അശ്രെയഃ	കെടതി
ഭവിഷ്യതി	ഉണ്ടാകും
ആഃ ശ്രൊത്രിയ	എടൊവൈദികനെ
പിശാചവക്ത്രം	പിശാചുമുഖത്തെ
പിധായ	മൂടികൊണ്ടു
തൂഷ്ണീംതിഷ്ഠ	നീ ചുമ്മായിരിക്ക
ഇതഃപരം	ഇനിമെൽ
ബ്രാഹ്മണഇതി	ബ്രാഹ്മണൻഎന്നു
നസഹിഷ്യെ	ഞാൻക്ഷമിക്കയില്ല
മമ	എനിക്ക
കൊപഃ	ദെഷ്യം
സമാഗതശ്ചെൽ	വന്നാൽ
വിപ്രൊപി	ബ്രാഹ്മണനായാലും
ദ്വാരഃ	കൂട്ടാക്കുകയില്ല-
പുനഃ	ഇനിമെലും
വദസിയദി	സംസാരിച്ചാൽ
വെത്രപ്രഹാരെണ	ചൂരൽവടികൊണ്ടു
ദന്താനഖിലാൻ	എല്ലാപല്ലുകളെയും
പാതയാമി	ഞാൻ തകൎത്തുകളയും
അരെദുൎമ്മാൎഗ്ഗ	എടാകെട്ടവനെ
സുരാം	കള്ള
ആപിബഃകിം	നീ കുടിച്ചൊ
അകാരണമെവ	കാരണമില്ലാതെ

ബ്രാഹ്മണാം	ബ്രാഹ്മണനെ
ദുൎഭാഷണൈഃ	ചീത്തവാക്കുകളാൽ
തിരസ്കൃതശ്ച	നീ നിന്ദിക്കുന്നു
ഹെബ്രഹ്മബന്ധൊ	ഹെ - കൎമ്മഭ്രഷ്ട
ത്വദുക്തം	തന്നാൽപറയപ്പെട്ട
കാൎയ്യം	സങ്ങതി
ത്വയ്യെവ	തന്റെപക്കൽതന്നെ
ദൃശ്യതെ	കാണപ്പെടുന്നു-
യതഃ	എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ
ത്വം	നീ
ബ്രാഹ്മണമൎയ്യാദാം	ബ്രാഹ്മണമഹത്വത്തെ
വിസ്മൃത്യ	മറന്നിട്ടു
ഉന്മത്തവൽ	ഭ്രാന്തനെപ്പൊലെ
പ്രലപസെ	പുലമ്പുന്നു
അഹൊരണ്ഡാപുത്ര	എടാവിധവപുത്ര
ത്വം	നീ
ചണ്ഡാലാൽ	പറയങ്കൽനിന്നു
ജാതഃ കിം	ജനിച്ചുവൊ
അതഎവ	അതുകൊണ്ടുതന്നെ
തവ	നിനക്കു
ബ്രാഹ്മണവിഷയെ	ബ്രാഹ്മണവിഷയത്തിൽ
ഏതാദൃശീദുൎഭാഷാ	ഇതിന്നണ്ണമുള്ള കെട്ട വാക്കു
പ്രവൎത്തതെ	ഉണ്ടാകുന്നു
അരെഭ്രഷ്ട	എടാഭ്രഷ്ട
ത്വം	താൻ (വനായിരുന്നാലും
സകലദുൎഗ്ഗുണയുക്തൊ	എല്ലാദുൎഗ്ഗുണങ്ങളൊടു കൂടിയ
ബ്രാഹ്മണഇതി	ബ്രാഹ്മണൻഎന്നുവിചാരിച്ചി
ഭവദുക്തെഃ	താൻപറഞ്ഞവാക്കിനു (ട്ടു-
ഉചിതം	യൊഗ്യമായി
നബ്രവീമി	ഞാൻപറയുന്നില്ല -
കിന്തു	എന്തെന്നാൽ
ഭവദ്ദുൎഭാഷണസ്യ	തന്റെ ചീത്തവാക്കിനു
ഉചിതശിക്ഷാം	യൊഗ്യമായശിക്ഷയെ
ഇദാനീമെവ	ഇപ്പൊൾതന്നെ
കരൊമീതി	ചെയ്യുന്നു എന്നു

ത്വരിതം	വെഗം
ഉത്ഥായ	എഴുനീറ്റിട്ടു
ദന്താൻ	പല്ലുകളെ
ഖാദയൻ	കടിച്ചുംകൊണ്ടു
ക്രൊധാരുണാക്ഷസ്സൻ	ദെഷ്യം കൊണ്ടു ചുവന്ന കണ്ണൊടുകൂടിയവനായിട്ടു-
ഗളെ	കഴുത്തിൽ
വെത്രം	ചൂരൽവടിയെ
നിക്ഷിപ്യ	വച്ചിട്ടു
ദ്വാരാൽബെഹിഃ	വാതൽക്കുവെളിയിൽ
നുനൊദ	പിടിച്ചുതള്ളീ -
തതഃ	പിന്നീടു
അശക്തതയാൽ	ശക്തിഇല്ലായ്മകൊണ്ടു
ജാനും	മുഴങ്കാലിനെ
ഭൂമൗ	ഭൂമിയിൽ
ഘട്ടയൻ	ഊന്നിക്കൊണ്ടു
പപാത	വിഴുന്നു -
അഥ	അതിന്റെശെഷം
ചിരായ	കുറയനെരം
ശനൈഃ	പതുക്കപ്പതുക്കെ
കരാഭ്യാം	കൈകളെകൊണ്ടു
ഭുവം	ഭൂമിയെ
അവലംബ്യ	പിടിച്ചിട്ടു
ഉത്ഥായ	എഴുന്നീറ്റിട്ടു
ഹസ്താഭ്യാം	കൈകളാൽ
വക്ത്രെ	വായിലും
ശിരസിച	തലയിലും
താഡയൻ	അടിച്ചുംകൊണ്ടു
ഉച്ചൈഃ	ഉറച്ചുവിളിച്ചു
പ്രരുദൻ	കരഞ്ഞുംകൊണ്ടു
രാജാനംപ്രതി	രാജാവെക്കുറിച്ചു
ഭൊരാജൻ	അല്ലയൊമഹാരാജാവെ
മാം	എന്നെ
ത്രായസ്വ	രക്ഷിക്കണെ രക്ഷിക്കണെ
അയംകലടാപുത്രഃ	ഈവെശ്യാപുത്രനായ

ദൗവാരികഃ	കാവല്ക്കാരൻ
നിർഹെതുകം	കാരണംകൂടാതെ
വെത്രെണ	പിരമ്പുവടികൊണ്ടു
പ്രഹൃത്യ	അടിച്ചിട്ടു
ഭുവി	ഭൂമിയിൽ
പാതയിത്വാ	തള്ളിയിട്ടു
മാം	എന്നെ (ക്കി
മൃതപ്രായം	മരിക്കപ്പെട്ടവനൊടു തുല്യനാ
അകരൊൽ	ചെയ്തിരിക്കുന്നു
ത്വം	അങ്ങു
ധർമ്മാത്മെതി	പുണ്യവാൻഎന്നു
ശ്രുത്വാ	കെൾവിപ്പെട്ടു
ദാരിദ്ര്യം	ദാരിദ്ര്യത്തെ
അപാകൎത്തുഃ	കളയാൻ ഇച്ഛിച്ചവനായിട്ടു
ഭവൽഭവന്തീംപ്രതി	അങ്ങെ രാജ്യത്തിലെക്കു
ആഗച്ഛം	വന്നു -
എവംവിധദുരവസ്ഥാം	ഇതിന്മണ്ണമുള്ള കഷ്ടത്തെ
പ്രാപ്സ്യാമീതി	ഞാൻ പ്രാപിക്കുമെന്നു
നജാനാമി	അറിയുന്നില്ല-
ഇത്യെവം	ഇപ്രകാരം
ഉച്ചൈഃ	ഉറപ്പായി
ചുക്രൊശ	നിലവിളിച്ചു-
തദാനീം	അപ്പൊൾ
ദ്രഷ്ടുജനഭാഷണൈഃ	നൊക്കുവാൻ വന്ന ജനങ്ങളു ടെശബ്ദങ്ങളെകൊണ്ടും
വിപ്രാക്രൊശൈശ്ച	ബ്രാഹ്മണന്റെ നിലവിളി
അതീവ	അധികം (കൊണ്ടും
കൊലാഹലഃ	ലഹള
വവൃധെ	അധികപ്പെട്ടു-
തം കൊലാഹലരവം	ആ ലഹളശബ്ദത്തെ
ശ്രുത്വാ	കെട്ടിട്ടു
രാജാ	രാജാവു
പ്രാഹ	പറയുന്നു-
രെ സന്ദെശഹര	ഹെടെ അരിക്കാറാ-
ദെവ	മഹാരാജാവെ

ഏഷൊസ്മി	ഇതാ ഞാൻ ഉണ്ടു-
ദ്വാരബാഹിദ്ദെശെ	വാതൽക്കുവെളിയിൽ
കലകലദ്ധ്വനിഃ	ലെഹളശബ്ദം
ശ്രൂയതെ	കെൾക്കപ്പെടുന്നു-
ത്വം	നീ
ഗത്വാ	പൊയിട്ടു
സമ്യക്	നല്ലതിന്വണ്ണം
ജ്ഞാത്വാ	അറിഞ്ഞിട്ടു
ശീഘ്രം	വെഗം (ഞ്ഞിട്ടു
തദ്വൃത്താംജ്ഞാത്വാ	ആ സമാചാരത്തെ അറി
വിശദീകൃത	തെളിവപ്പെട്ടതാനണാം
ദെവമഹത്യാജ്ഞാ	സ്വാമി - വല്യകല്പന
തതഃ	പിന്നീടു
സന്ദെശഹരഃ	ആരികാറൻ
ബഹിഃ	വെളിയിൽ
ഗത്വാ	പൊയിട്ടു
തത്സർവം	അവഎല്ലാം
വീക്ഷ്യ	കണ്ടിട്ടു
പുനഃ	തിരിയെ
പ്രഭുസമീപം	രാജാവിന്റെ സമീപത്തു
ആഗത്യ	വന്നിട്ടു
കഥയതി	പറയുന്നു
ഭൊദെവ	ഹെ മഹാരാജാവെ
സർവം	എല്ലാത്തെയും
വിജ്ഞാപയാമി	അറിവിക്കാം
കഥയ	പറ
കസ്മിംശ്ചിദ്ദെശാൽ	ഒരുദെശത്തിൽനിന്നു
കശ്ചിദ്വിപ്രഃ	ഒരുപട്ടരു
സമാഗതഃ	വന്നു-
തസ്യ ച	അദ്ദെഹത്തിനും
ദൌവാരികസ്യ ച	കാവൽക്കാരനും
ആകസ്മികകലഹഃ	കാരണമില്ലാത്ത ലഹള
ജാതഃ	ഉണ്ടായി
ബ്രാഹ്മണെന	ബ്രാഹ്മണനാൽ
സ്വയം	താൻതന്നെ

ഉത്തമവൎണ്ണത്വാൽ	ഉത്തമജാതിഎന്നുള്ള
അഹങ്കാരെണ	അഹംകാരംകൊണ്ടു
അവാച്യവചനെന	പറയാൻവഹിയാത്ത വാക്കി
ദൗവാരികഃ	കാവൽക്കാറൻ (നാൽ
അധിക്ഷിപ്തഃ	അധിക്ഷെപിക്കപ്പെട്ടു -
സഃ	അവൻ
തൽപരിഭവം	ആ കുറച്ചൽ വാക്കിനെ
അസഹമാനഃ	സഹിക്കാത്താവനായിട്ടു
ദ്വിജം	പട്ടരെ
ബഹിഃ	വെളിയിൽ
പ്രെഷയാമാസ	അയച്ചു-
തന്മാത്രെണൈവ	ഉടൻതന്നെ
അമൎഷാൽ	കൊപത്താൽ
താഡിതഇവ	അടികൊണ്ടവൻപൊലെ
ആക്രൊശതി	നിലവിളിക്കുന്നു -
ഇതി	ഇപ്രകാരം
വാൎത്താഹാരെ	അരിക്കാറൻ
വ്യാഹരതിസതി	പറയുമ്പൊൾ
ദൈവവശാൽ	ദൈവെച്ശയാൽ
രാജ്ഞഃ	രാജാവിന്നു
അതീവ	അധികം
വിശ്വാസനീയഃ	വിശ്വാസംഉള്ളമനുഷ്യൻ
ആഗത്യ	വന്നിട്ടു
രാജ്ഞെ	രാജാവിന്നായി
വിജിജ്ഞപൽ	അറിവിച്ചു
കിമിതി	എങ്ങനെഎന്നാൽ
അയംവാൎത്താഹാരഃ	ഈഅരിക്കാറൻ
ഭവൽസന്നിധൌ	അങ്ങെസന്നിധാനത്തുങ്കൽ
മൃഷാ	കള്ളം
ഭാഷതെ	പറയുന്നു
തത്വതഃ	സത്യസ്ഥിതി
വിചാൎയ്യമാണെ	വിചാരിച്ചാൽ
അയമപരാധഃ	ഈഅപരാധം (ട്ടതെന്നു
ദ്വാരപാലകൃതഇതി	കാവൽക്കാറനാൽ ചെയ്യപ്പെ
പ്രതിഭാതി	കാണപ്പെടും

തൽകഥമിത്യുക്തെ	അത എങ്ങനെഎന്നാൽ
സതാവൽ	ആ കാവൽക്കാറൻ
സ്വയം	താൻ
ദ്വാരപാലകഇതി	കാവൽക്കാറൻ എന്നുള്ള
ആഗ്രഹപൂൎവ്വകം	അഭിമാനത്തൊടുകൂടി
ബ്രാഹ്മണം	ബ്രാഹ്മണനെ
നിഷ്കാരണമെവ	കാരണംകൂടാതെ
സമ്യൿ	നല്ലതിന്മണ്ണം
അതാഡയൽ	അടിച്ചു-
ഭവന്തൊപി	നിങ്ങളും
ഇദം	ഇതിനെ
സമ്യൿ	നല്ലതിന്മണ്ണം
വിവെചയന്തു	വിചാരിക്കണം
തൽ	അതിനെ
ശ്രുത്വാ	കെട്ടിട്ടു
രാജാ	രാജാവ (ളൊടുകൂടി
ക്രൊധാരുണാക്ഷസ്സൻ	കൊപംകൊണ്ടു ചുവന്നകണ്ണു
വാൎത്താഹാരമഭിശ്യ	അരിക്കാറനൊടു
ആഹ	പറയുന്നു-
രെ ദുബ്ബുദ്ധെ	എടാ മണ്ഡ
മാമപി	എന്നെയും
അവിചാൎയ്യ	വിചാരിക്കാതെ
മത്സമക്ഷമെവ	എന്റെ സന്നിധിയിൽവച്ചു
ദൌവാരികപക്ഷപാതെന	കാവൽ ക്കാറനിൽ പക്ഷപാ
കിമിതി	എന്തന്നു (തംവിചാരിച്ചു
ജല്പസി	പുലമ്പുന്നു-
ത്വാം	നിന്നെ
കിംബ്രവീമി	എന്തുപറയാം
ഗൎവ്വാന്ധഃ	ഡംഭുള്ളവനെ
ത്വം	നീ
ത്വദ്ദെഹമപി	നിന്റെ ദെഹത്തെയും
വിസ്മൃത്യ	മറന്നിട്ടു
തഥാ	അപ്രകാരം
മൃഷാ	കള്ളം
ഭാഷസെ	നീ പറയുന്നു

അചിരെണൈവ	വെഗംതന്നെ
തത്സൎവ്വം	അവയെല്ലാം
ലഘൂകരൊമി	ലഘുപ്പെടുത്താം
ദ്വിത്രാണിനിനൊന്നി	രണ്ടമൂന്നുനാൾ
ക്ഷമസ്വ	ക്ഷമിക്ക-
ഭൊദെവ	ആല്ലയൊ മഹാരാജാവെ
മയാ	എന്നാൽ
അവിവെകെന	അറിവില്ലായ്മകൊണ്ടു
കൃതം	ചെയ്യപ്പെട്ട
അപരാധം	അപരാധത്തെ
ചിരന്തനഃ	ബഹുകാലം
സ്വകീയ	അടിമയായ
വൃദ്ധഇതി	കിഴവൻ എന്നു
വിചാൎയ്യ	വിചാരിച്ചിട്ട
ക്ഷമസ്വ	ക്ഷമിച്ചാലും
കൊപഃ	ദെഷ്യം
നകാൎയ്യഃ	ചെയ്യെണ്ടുന്നതല്ല-
ആഃ സ്വാമിദ്രൊഹിൻ	എടാ സ്വാമിദ്രൊഹി-
ലജ്ജാം	ലജ്ജയെ
വിഹായ	വിട്ടിട്ട
പുനഃപുനഃ	പിന്നയും പിന്നയും
കിംപ്രലപസെ	എന്തു പുലമ്പുന്നു-
മദീയാഭിമഖെ	എന്റെ മുമ്പെ
നതിഷ്ഠ	നിൽക്കെണ്ട
മമ	എനിക്ക
ത്വന്മുഖം	നിന്റെ മുഖത്തെ
നദൃശ്യ	കാണിക്കെണ്ട-
വൃദ്ധഇതി	കിഴവൻഎന്നു
വിചാൎയ്യ	വിചാരിച്ചിട്ട
ത്വാം	നിന്നെ
അഹത്വാ	കൊല്ലാതെയും
എതാവൽപൎയ്യന്തം	ഇതുവരെ
ഉപെക്ഷിതവാൻ	ഉപെക്ഷിക്കപ്പെട്ടവനായി
അസി	തീരുന്നു-
ഗഛഗഛ	പൊ പൊ-

രെ വെത്രഹസ്ത	എടെ അരിക്കാറ
ദെവ	സ്വാമി-
എഷൊസ്മി	ഇതാ ഞാൻ ഒണ്ട-
എനം	ഇവനെ
ഗളെ	കഴുത്തിൽ
വെത്രം	ചൂരൽവടിയെ
നിക്ഷിപ്യ	വച്ച്-
അദ്യൈവ	ഇപ്പൊഠംതന്നെ
ദ്വാരാൽബഹിഃ	വാതൽവെളിയെ
ഉത്സാരയ	ഓട്ടിക്കണം
ദെവ	ഹെ മഹാരാജാവെ
തഥൈവ	അപ്രകാരംതന്നെ
കരൊമി	ചെയ്യാം
രെഭൃത്യ	എടെ വെലക്കാറ
ത്വം	നീ
ഗത്വാ	പൊയി
ബഹിസ്ഥിതം	വെളിയിൽ ഇരിക്കുന്ന
വിപ്രം	ബ്രാഹ്മണനെ
ആനയ	കൊണ്ടുവാ
ദെവ	മഹാരാജാവെ
മഹത്വാജ്ഞാ	വല്യ കല്പന-
ബഹിഃ	വെളിയിൽ
ഗത്വാ	പൊയിട്ടു
ഭൃത്യഃ	വെലക്കാറൻ
അബ്രവീൽ	പറയുന്നു..
ഹെബ്രാഹ്മണ	അല്ലയൊ ബ്രാഹ്മണ
മാവിഷീദ	വ്യസനിക്കരുതെ
ത്വയി	ആങ്ങെങ്കൽ
പ്രഭൊഃ	മഹാരാജാവിനു
മഹാൻ	അധികമായ
കടാക്ഷഃ	ദെയവ
സമായാതഃ-	വന്നിട്ടുണ്ടു
അതഎവ	ആകയാൽ
ഭവദാഹ്വാനായ	അങ്ങെ വിളിപ്പാനായി
മാം	എന്നെ

ൽജിജ്ഞാപൽ	കല്പിച്ചു-
നനു	ഹെ
സഖെ	സ്നെഹിതാ
അഹം	ഞാൻ
കഥം	എങ്ങിനെ
ആഗമിഷ്യാമി	വരും
മമ	എൻെറ
ചരണൌ	കാലുകൾ
അതീവ	അധികം
സ്ഖലതഃ	നടുങ്ങുന്നു-
ഹെവിപ്രെന്ദ്ര	ഹെ ബ്രാഹ്മണശ്രെഷ്ഠ
തൎഹി	എങ്കിൽ
മദീയവെത്രം	എൻെറ പിരമ്പുവടിയെ
അവഷ്ടഭ്യ	പിടിച്ചുംകൊണ്ടു
ശനൈഃ	പതുക്കപ്പതുക്കെ-
ആഗച്ഛ	വരു -
തതഃ	പിന്നീടു
ബ്രാഹ്മണഃ	ബ്രാഹ്മണൻ
താഡിതഇവ	അടിപെട്ടവനെപൊലെ
വ്യഥാം	വെദനയെ
പ്രകടയൻ	വെളിപ്പെടുത്തിയുംകൊണ്ടു
രാജസമീപം	രാജാവിൻെറ സമീപത്ത
ആഗച്ഛൽ	വന്നു-
തം	അദ്ദെഹത്തെ
ദൃഷ്ട്വാ	കണ്ടിട്ടു
രാജാ	രാജാവു
ദയാൎദ്രഹൃദയഃ	കൃപയൊടുകൂടി
ശ്രുത്വാ	ഭവിച്ചിട്ടു
ഉവാച	പറഞ്ഞു-
ഭൊദ്വിജവൎയ്യ	ഹെ ബ്രാഹ്മണശ്രെഷ്ഠ
അഹം	ഞാൻ
അഭിവാദയെ	നമസ്കരിക്കുന്നു-
പ്രഭൊ	അല്ലയൊ മഹാരാജാവെ
ആയുഷ്മാൻ	ആയുസ്സുള്ളവനായി
ഭവ	ഭവിച്ചാലും

ഭവതഃ	അങ്ങെക്കു
ഇദംകഷ്ടംകിം	ഠരം കഷ്ടംഎന്താണ-
ഏവം	ഇപ്രകാരം
രാജ്ഞാ	രാജാവിനാൽ
സാദരം	ദയവൊടുകൂടി
പൃഷ്ടസ്സൻ	ചൊദിക്കപ്പെട്ടവനായിട്ടു
സഗൽഗദം	തൊണ്ട വിറപ്പൊടുകൂടി
പ്രത്യഭാഷത	ഉത്തരം പറഞ്ഞു-
ഭവാൻ	അങ്ങു
ധൎമ്മാത്മെതി	പുണ്യശാലിഎന്നു
ആകൎണ്യ	കെൾവിപ്പെട്ടിട്ടു
ദാരദ്ര്യസ്യ	ദാരദ്ര്യത്തെ
അപനൊദനായ	തീൎപ്പാൻവെണ്ടി
ത്വദ്ദൎശ്ശനാൎത്ഥം	അങ്ങെ കാണ്മാനായി
ആഗതഃ അസ്മി	വന്നവനായിരിക്കുന്നു-
അയം	ഠരം
ദ്വാരികഃ	കാവൽക്കാറൻ
മാം	എന്നെ
ഹന്തുമെവ	കൊല്ലുവാൻതന്നെ
ആയതത	ആരംഭിച്ചു
തഥാപി	അങ്ങിനെയിരുന്നാലും
മമ	എന്റെ
ആയുശ്ശെഷാൽ	ആയുസ്സുശെഷംകൊണ്ടു
അൎദ്ധമൃതഇവ	ഒന്നുപാതി മരിക്കപ്പെട്ടവനെ
അജീവിഷം	ജീവിച്ചു- (പൊലെ
മദഭിലഷിതം	എന്നാൽ പ്രാൎത്ഥിക്കപ്പെട്ട
ഭവദ്ദൎശനം	അങ്ങെ ദൎശനം
അഭവൽ	ഉണ്ടായി-
ആജ്ഞാ	കല്പന
ദത്താചെൽ	കൊടുക്കപ്പെട്ടാൽ
മദ്ദെശംപ്രതി	എന്റെ നാട്ടിലെക്കു
ഗച്ഛാമി	പൊകാം
അഹൊവിപ്ര	ഹെ ബ്രാഹ്മണാ
മാശുചഃ	വ്യസനിക്കെണ്ടാ
അഹം	ഞാൻ

ഭവതഃ	അങ്ങെക്കു
കഷ്ടം	വ്യസനം
ആപതതീതി	വരുമെന്നു
സ്വപ്നെപി	സ്വപ്നത്തിൽപൊലും
നജാനെ	അറിയുന്നില്ല-
ദുരാത്മാ	മഹാ പാപിയായ
സദൌവാരികഃ	ആ കാവൽക്കാറൻ
സ്വദെഹമപി	തന്റെ ശരീരത്തെക്കൂടെ
അജ്ഞാത്വാ	മറന്നിട്ടു
ത്വാം	അങ്ങെ
അവമാനിതവാൻ	അപമാനിച്ചു-
തൽപ്രതീകാരം	അതിന്റെ ശിക്ഷ
ഭവദഗ്രഎവ	അങ്ങെ മുമ്പുവച്ചുതന്നെ
കരൊമീതി	ചെയ്യാമെന്നു
എനം	ഇവനെ
ആശ്വസ്യ	ആശ്വാസപ്പെടുത്തി
സ്വയം	താൻ
ഉത്ഥായ	എഴുനീറ്റു
തസ്യ	അവന്റെ
ഹസ്തൌ	കൈകളെ
ഗൃഹീത്വാ	പിടിച്ചു
പീഠെ	പലകയിൽ
ഉപവെശിതവാൻ	ഇരുത്തിച്ചു-
തതഃ	പിന്നീടു (കളൊടു
ക്രൊധാരുണാക്ഷഃ	ദെഷ്യംകൊണ്ടു ചുവന്ന കൺ
ദന്താൻ	പല്ലുകളെ
ഖാദയൻ	കടിച്ചു കൊണ്ടു
പ്രാഹ	പറയുന്നു-
രെരെവെത്രിണഃ	എടാ എടാ ശെവുകരെ
ക്വതിഷ്ഠത	എവിടെ ഇരിക്കുന്നു-
ദെവ	മഹാരാജാവെ
എതെസ്മഃ	ഇതാ ഞങ്ങൾ ഉണ്ടു
ഭവന്തഃ	നിങ്ങൾ
ചത്വാരഃ	നാലുപെർ
ശീഘ്രം	വെഗം

ഗത്വാ	പൊയി
ബ്രാഹ്മണദ്രോഹിണം	ബ്രാഹ്മണദ്രോഹിയായ
ദൌവാരികം	കാവൽക്കാറനെ
രജ്ജ്വാ	കയറുകൊണ്ട
സമ്യക്	നല്ലതിന്മണ്ണം
ബദ്ധ്വാ	കെട്ടി
സരക്കെരുൽഗാരം	രക്തംഒഴുകുവാൻതക്കവണ്ണം
മുഷ്ടിഭിഃ	കൈകുത്തുകളെകൊണ്ടും
ജാനുഘാതൈശ്ച	മുഴങ്കാൽ ചവുട്ടുകൾ കൊണ്ടും
പ്രഹൃത്യ	അടിച്ചിട്ടു
മദന്തികം	എന്റെ സമീപത്തു
നയത	ചെല്പിക്കണം
ദെവ	രാജാവെ
മഹത്യാജ്ഞാ	വല്യകല്പന
തതഃ	പിന്നിട്
കൊപാതിരെകെണ	കൊപംവദ്ധിച്ചു (ടിയവരായ
സവദെപ്പാഷ്ടൈഃ	കടിക്കപ്പെട്ടു ഉതടുകളൊടു കൂ
ദണ്ഡധരകിംകര സല്പകൈഃ	യ്മട്ടത്തൊടു സമാനരായ
ഭടൈഃ	ശെവുകരാൽ
ജാനുനാ	മുഴങ്കാലെകൊണ്ടു
ഭുവി;	ഭൂമിയിൽ
നിപാത്യ	വിഴത്തള്ളി
രജ്ജുഭിഃ	കയറുകളെകൊണ്ടു
ബദ്ധ്വാ	കെട്ടി
ആകൃഷ്യമാണം	വലിക്കപ്പെട്ടവനായും
വെപമാനഗാത്രം	നടുക്കമായ ദെഹത്തൊടുകൂടി
ബ്രാഹ്മണപ്രഹത്താരം	ബ്രാഹ്മണനെ അടിച്ചു- (യ
ദൌവാരികം	കാവൽക്കാരനെ
രാജാ	രാജാവു
ഭീഷണദൃഷ്ട്യാ	ഭയങ്കരമായ കാഴ്ചകൊണ്ടു
വിലൊക്യ	നൊക്കീട്ടു
മസ്തകം	തലയെ
പ്രകംപ്യ	ആട്ടിയുംകൊണ്ടു
ആജ്ഞാപയതി	കല്പിക്കുന്നു-
കിമിതി	എന്തന്നാൽ

രെരെവെത്രിണഃ	എടാ എടാ ശെവുകരെ
ഹെദെവ	അല്ലയൊ മഹാരാജാവെ
കാതൃജ്ഞാ	എന്തുകല്പന
എനം	ഇവനെ (ള്ള
പുരാൽബഹിഃ	പട്ടണത്തുങ്കൽനിന്നും പുറത്തു
തിം ത്രിണീതരുമൂലെ	പുളിമരത്തിൻെറ ചുവട്ടിൽ
നിശ്ചലം	ചലിക്കാൻ പാടില്ലാതെ
സമ്യക്	നല്ലതിന്മണ്ണം
ബധ്വാ	കെട്ടീട്ടു
ശതകൃത്വഃ	നൂറതവണ
പ്രഹരത	അടിപ്പിൻ-
എവം	ഇപ്രകാരം
രാജാ	രാജാവ (ം
രൗദ്രശാസനെസതി	കഠിനശിക്ഷകൾ കല്പിച്ചപ്പൊ
ആനന്ദതാപദ്രവീഭൂത ചിത്തസ്സ (ൻ	ദയവുള്ളമനസ്സൊടു കൂടിയവ (നായിട്ടു
യെനകെനാപ്യുപായെന	എന്തുപായം കൊണ്ടെങ്കിലും
വയമെവ	നാംതന്നെ
എനംദ്വാസ്ഥം	ൟ കാവൽക്കാറനെ
മൊചയിതും	വിട്ടുവിക്കുന്നതിനു
ശക്തഇതി	ശക്തി ഉള്ളവനെന്നു
വിപ്രൊമത്വാ	ബ്രാഹ്മണൻ വിചാരിച്ചിട്ടു
രാജാഭിമുഖസ്സൻ	രാജാവിൻെറ മുമ്പെ
അംജലിപുടം	കൈകളെ കൂപ്പി
പ്രദശ്യൻ	കാണിച്ചുംകൊണ്ടു
വദതി	പറയുന്നു-
ഭൊദെവ	ഹെ രാജാവെ
അഹം	ഞാൻ (വൻ
സകലദെശദൃഷ്ട്വാ	എല്ലാദെശങ്ങളെ നൊക്കിയ
എകസ്മിന്നപിദെശെ	ൟ ദെശത്തിൽകൂടെ
ഭവാദൃശം	അങ്ങെപ്പൊലെ ഉള്ള
ധമ്മായത്തം	ധമ്മനിതിയുള്ളവനെയും
വിപ്രപക്ഷപാതിനം	ബ്രാഹ്മണപക്ഷമുള്ളവനെയും
അപരാധിഷ്ഠ	കുററക്കാററിൽ (യും
രൗദ്രശാസനം	കഠിനശിക്ഷ ചെയ്യുന്നവനെ

നാദ്രാക്ഷം	കണ്ടിട്ടില്ല -
ഇദാനീം	ഇപ്പൊൾ
താവകദൎശനാൽ	അങ്ങെടെ ദൎശനംകൊണ്ടു
മഹാൻ	വലുതായ
നെത്രൊത്സവഃ	നെത്രങ്ങൾക്ക ആനന്ദം
ആഭവൽ	ഉണ്ടായി-
കാചിൽ	ഒന്ന
വിജ്ഞാപ്തിഃ	അറിയിക്കെണ്ടത
അസ്തി	ഇരിക്കുന്നു-
മയി	എങ്കൽ
ശിതളഃ	തണുപ്പുള്ള
കടാക്ഷഃ	കൃപാകടാക്ഷം
പ്രക്ഷെപ്യഃ	വെക്കെണ്ടതാണ -
ഭൊ ദ്വിജ	ഹെ ബ്രാഹ്മണാ
വക്തവ്യം	പറയെണ്ടത
അസ്തിചെൽ	ഉണ്ടെങ്കിൽ
സത്വരം	വെഗം
ബ്രൂഹി	പറയു-
ദെവ	രാജാവെ!
എനം	ഇവനെ
അനുഗൃഹ്യ	മാഫ് ചെയ്തു
വിമൊചയ	വിട്ടയച്ചാലും
തതഃ	പിന്നീട്ട
രാജാ	രാജാവ
ഭൊ ഭൂസുരവൎയ്യ	ഹെ ബ്രാഹ്മണശ്രെഷ്ഠ
ഭവന്മനസി	അങ്ങെ മനസ്സിൽ
തഥാ	അപ്രകാരം
വൎത്തതെചെൽ	ഉണ്ടെങ്കിൽ
അവശ്യം	നിശ്ചയമായി
കൎത്തവ്യമെവെതി	ചെയ്യപ്പെടെണ്ടതുതന്നെ -
രെ രെ വെത്രിണഃ	എടാ എടാ ശെവുകരെ
എനം രണ്ടാപുത്രം	ഈ വിധവമകനെ
വിമുംചെതെതി	വിട്ടുവിടെണമെന്നു
ആജ്ഞാപ്യ	കല്പിച്ചു-
ബ്രാഹ്മണം	ബ്രാഹ്മണനെ

ധനവസനവാഹ	}	പണങ്ങളും ആഭരണങ്ങളും വ
നാഭരണാദിനാ		സ്ത്രങ്ങളും വാഹനങ്ങളും മുതലാ
ബഹുകൃത്യ		ബഹുമാനിച്ചു (യകളാൽ
അഭിവാദ്യ		നമസ്കരിച്ചു-
തസ്മാദ്വിപ്രാൽ		ആ ബ്രാഹ്മണനിങ്കൽ നിന്നും
ആശീർവാദാൻ		ആശീർവാദങ്ങളെ
ആദായ		സ്വീകരിച്ചു-
സിംഹാസനാൽ		സിംഹാസനത്തിൽ നിന്നും
ഉത്ഥായ		എഴുനീറ്റു
പഞ്ചഷൾപ്പദാനി		അഞ്ചു ആറു അടിവരെ
ബ്രാഹ്മണം		ബ്രാഹ്മണനെ
അനുസൃത്യ		അടുത്തുചെന്നു-
തതഃ		പിന്നീടു
അന്തർഗൃഹം		കൊട്ടാരത്തിനകത്തു
പ്രാവിശൽ		പ്രവെശിച്ചു-
വിപ്രോപി		ബ്രാഹ്മണനും
തൽകൃതബഹുമാന	}	മഹാരാജാവാൽ ബഹുമാനി
സംജാതപരമാനന്ദ		ച്ചതിനാൽ ഉണ്ടായപരമാനന്ദ
മഗ്നസ്സൻ		ത്തൊടു കൂടിയവനായി
സ്വദെശംപ്രതി		തന്റെ നാട്ടിലെക്കു
ജിഗമിഷുഃ		പൊകെണമെന്നിശ്ചിച്ചവനാ
അഭൂൽ		തീൎന്നു- (യി

സംസ്കൃതഭാഷാസംഭാഷണം

ഒന്നാം ഭാഗം സമാപ്തം -

---0---

ടോംപ്പാ

നം-

അൎത്ഥം-

ത്തുരാജാവായ

ഏനാ പെരുള്ള

ചെങ്ങൊട്ട വെ[illegible]

അവർകളെക്കൊണ്ടു പരിഭാഷ[illegible]

തിരുവനന്തപുരം

ചാലയിൽ വളുവിളാകത്തുവീട്ടിൽ

പെരുമാൾ ഭഗവതിപിള്ളയുടെ

സ്വന്തചിലവിന്മേൽ

കേരളോദയം അച്ചുക്കൂടത്തിൽ

അച്ചടിപ്പിച്ചതു-

കാപ്പി [illegible]

(വില രൂപാ കാലെ [illegible])

(All Rights Reserved.)

Trevandrum
Keralodayam Press, 188[illegible]